

LEPSZY ŚWIAT PRZEZ WOŁONTARIAT

SZKOLENIE DLA NAUCZYCIELI/OPIEKUNÓW

Formalnoprawne Zasady Współpracy z Wolontariuszami
Dariusz Pietrowski – Prezes Stowarzyszenia Centrum Wolontariatu

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO
PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

REGULACJE DOTYCZĄCE WOLONTARIATU

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego
i o wolontariacie z późniejszymi zmianami
(Dz. U. Nr 96, poz. 873 ze. zm.)

DZIAŁ III USTAWY

Kto to jest wolontariusz?

Kto może korzystać ze świadczeń wolontariusza?

Jakie kwalifikacje powinien posiadać wolontariusz?

Porozumienie o współpracy – umowa z wolontariuszem

Ubezpieczenia wolontariusza

Obowiązki wobec wolontariusza

Co możemy zaoferować wolontariuszowi?

Wolontariat zagraniczny

Jak księgować koszty związane z wolontariuszami?

WOLONTARIUSZ

Wolontariusz – osoba **fizyczna**, która ochotniczo bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Wolontariat - dobrowolne, świadome i bezpłatne działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi koleżeńsko – przyjacielsko - rodzinne

DO KOGO STOSUJĄ SIĘ UNORMOWANIA DOTYCZĄCE WOLONTARIATU

- obywateli polskich,
- cudzoziemców przebywających legalnie
- na terytorium RP

Jednak jeżeli Polska zawarła z innym państwem lub organizacją międzynarodową umowę, która inaczej reguluje kwestie związane z angażowaniem wolontariuszy, stosują się wówczas zapisy tejże umowy

KTO MOŻE BYĆ WOLONTARIUSZEM?

Wolontariuszem jest każda osoba fizyczna, która ochotniczo (dobrowolnie) i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na rzecz uprawnionych organizacji i instytucji:

osoba pełnoletnia oraz niepełnoletnia za zgodą opiekunów prawnych
cudzoziemiec przebywający legalnie na terytorium RP,
osoba bezrobotna*

KTO MOŻE BYĆ WOŁONTARIUSZEM?

Art. 11. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.7)) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nie stanowi przeszkody do nabycia oraz posiadania statusu bezrobotnego:

1) wykonywanie przez wolontariuszy świadczeń odpowiadających świadczeniu pracy na zasadach określonych w przepisach o Ustawy ODPPioW jeżeli wolontariusz przedstawi właściwemu powiatowemu urzędowi pracy porozumienie z korzystającym;

KTO MOŻE KORZYSTAĆ ZE ŚWIADCZEŃ WOŁONTARIUSZA?

Organizacje pozarządowe

Organy administracji publicznej (np. urzędy, ministerstwa) i jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej (np. szpitale, ośrodki pomocy społecznej itp.)

Kościelne osoby prawne i jednostki organizacyjne

Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego

Kluby sportowe

Spółki i spółki z o.o. które nie działają dla zysku i cały „zysk” przeznaczają na działalność statutową

Spółdzielnie socjalne

...z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej!!!

PRZYKŁAD:

Wolontariusze wyrazili gotowość do świadczenia pomocy w urzędzie miejskim w Białymstoku.

Trzech ochotników pomagać będzie w tworzeniu serwisu internetowego urzędu oraz w przygotowywaniu materiałów promocyjnych o mieście.

Jeden z wolontariuszy wyraził gotowość pomocy w drukarni będącej w dyspozycji urzędu miejskiego.

Ze względu na konkurencyjne ceny, drukarnia uzyskała duże zamówienie od lokalnego przedsiębiorcy na druk folderu reklamowego.

JAKIE KWALIFIKACJE POWINIEN POSIADAĆ WOŁONTARIUSZ?

Powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeżeli obowiązek ich posiadania i spełniania stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów, np.

kierowca – prawo jazdy

kucharz – badania SANEPID-u

wychowawca kolonijny – kurs wychowawcy kolonijnego

ŚWIADCZENIE WOŁONTARIUSZA JEST ŚWIADCZENIEM ODPOWIADAJĄCYM ŚWIADCZENIU PRACY

wolontariusz nie jest pracownikiem bo za wykonywane świadczenia nie pobiera wynagrodzenia,

okres wykonywania świadczeń wolontarystycznych
nie wpływa na uprawnienia pracownicze (urlop wypoczynkowy,
zaopatrzenie emerytalne)

ŚWIADCZENIE WOLONTARIUSZA JEST ŚWIADCZENIEM ODPOWIADAJĄCYM ŚWIADCZENIU PRACY

stosunek prawny łączący korzystającego
z wolontariuszem **nie jest stosunkiem pracy**,
tylko stosunkiem cywilnoprawnym,

do spraw nie uregulowanych w porozumieniu wolontariackim
i ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
stosuje się przepisy kodeksu cywilnego

WOŁONTARIAT NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY

- w placówce wsparcia dziennego
- rodzinie zastępczej
- placówce opiekuńczo – wychowawczej

(na podst. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

USTAWA Z DNIA 9 CZERWCA 2011 R. O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Art..98

3. W placówce opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi może pracować osoba, która:
- 1) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
 - 2) wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
 - 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 4) jest zdolna do pracy w placówce opiekuńczo-wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy.

POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY – UMOWA Z WOŁONTARIUSZEM

W porozumieniu należy określić:
zakres prac,
sposób i miejsce ich wykonywania,
czas współpracy,
warunki rozwiązania porozumienia

FORMA POROZUMIENIA

Uzależniona jest od okresu wykonywania przez wolontariusza świadczeń na rzecz korzystającego:

jeżeli porozumienie będzie zawierane na okres **krótszy niż 30 dni**, korzystający nie będzie zobowiązany potwierdzać na piśmie treści porozumienia, chyba że wolontariusz wyrazi taką wolę, obowiązek sporządzenia porozumienia na piśmie powstaje gdy świadczenie wolontariusza będzie wykonywane przez **okres dłuższy niż 30 dni**

Okres 30 dni traktowany jest jako 30 dni kalendarzowych liczonych od pierwszego dnia w którym wolontariusz wykonywał świadczenie.

PRZYKŁAD:

Tomek przeszedł pomyślnie rekrutację wolontariuszy, którzy zostaną zaangażowani do współpracy z Domowym Hospicjum Dziecięcym. Tomek porozumiał się, że będzie odwiedzał chorego Pawełka w jego domu dwa razy w tygodniu, począwszy od 4 marca. W czasie odwiedzin będzie uczył Pawełka obsługi komputera i korzystania z Internetu.

GDZIE NALEŻY ZGŁASZAĆ POROZUMIENIE?

porozumienia wolontariackiego nie trzeba nigdzie zgłaszać,

należy je przechowywać w dokumentacji organizacji

OBOWIĄZKI KORZYSTAJĄCEGO WOBEC WOLONTARIUSZA

pokrywać, na dotyczących pracowników zasadach, koszty podróży służbowych i diet,

wolontariusz może, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, zwolnić korzystającego w całości lub w części z obowiązków pokrywania kosztów podróży służbowych i diet

informować wolontariusza o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanymi świadczeniami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami,

zapewnić wolontariuszowi, bezpieczne i higieniczne warunki wykonywania przez niego świadczeń, w tym - w zależności od rodzaju świadczeń i zagrożeń związanych z ich wykonywaniem - odpowiednie środki ochrony indywidualnej

OBOWIĄZKI KORZYSTAJĄCEGO WOBEC WOLONTARIUSZA

Korzystający ma obowiązek poinformować wolontariusza o przysługujących mu prawach i ciążących obowiązkach oraz zapewnić dostępność tych informacji

Na prośbę wolontariusza korzystający musi sporządzić pisemną opinię o wykonywaniu świadczeń przez wolontariusza.

UBEZPIECZENIE NNW DLA WOŁONTARIUSZA

Wolontariuszowi, który wykonuje świadczenia przez **okres nie dłuższy niż 30 dni**, korzystający zobowiązany jest zapewnić ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków

Jeżeli korzystający zawiera z wolontariuszem porozumienie na **czas przekraczający 30 dni** to wolontariusz zostaje objęty ubezpieczeniem z tytułu nieszczęśliwych wypadków na mocy ustawy z dnia 30 września 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. 2002 Nr 199, poz. 1674).

USTAWA O ZAOPATRZENIU Z TYTUŁU WYPADKÓW LUB CHORÓB ZAWODOWYCH POWSTAŁYCH W SZCZEGÓLNYCH OKOLICZNOŚCIACH

Na mocy tej ustawy wolontariuszowi, który ulegnie wypadkowi przy wykonywaniu świadczeń w przypadku wystąpienia nagłego zdarzenia wywołanego przyczyną zewnętrzną wywołującego uraz bądź śmierć przysługiwać będą:

renta z tytułu niezdolności do pracy,

jednorazowe odszkodowanie,

świadczenie zdrowotne w zakresie leczenia następstw wypadku lub choroby zawodowej

CO ZROBIĆ W RAZIE WYPADKU ?

Uzyskać zaświadczenie lekarskie o urazie powstałym
w czasie wypadku

Wypełnić Kartę wypadkową

Sporządzić kopię porozumienia o współpracy – umowy

Wysłać dokumenty do ZUS

UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE WOŁONTARIUSZA

Ubezpieczenie to jest ubezpieczeniem fakultatywnym:

nastąpi z dniem określonym w umowie między korzystającym
a NFZ,

wygaśnie z dniem rozwiązania umowy lub

po upływie miesiąca nieprzerwanej zaległości w opłacaniu składek,

podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne jest najniższe
krajowe wynagrodzenie

CO MOŻEMY ZAOFEROWAĆ WOŁONTARIUSZOWI?

Korzystający może pokrywać, na dotyczących pracowników zasadach także inne niezbędne koszty ponoszone przez wolontariusza, związane z wykonywaniem świadczeń na rzecz korzystającego (np. koszt dojazdu, rozmów telefonicznych)

Możliwość pokrycia kosztów szkoleń wolontariuszy w zakresie wykonywanych przez nich świadczeń

Możliwość opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne w NFZ

Możliwość wykupienia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC)

PRZYKŁAD :

Joanna z wykształcenia jest ekonomistą. Współpracuje ze świetlicą środowiskową dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. W ramach swoich obowiązków pomaga dzieciom odrabiać lekcje. Kontakt z trudną wychowawczo młodzieżą powoduje, że Joanna chciałaby zdobyć wiedzę w zakresie psychologicznych i pedagogicznych uwarunkowań pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych. Znalazła na stronie internetowej ofertę takich zajęć. Są one płatne i to stanowi duży problem dla Joanny.

OBOWIAZKI WOŁONTARIUSZA WOBEC KORZYSTAJĄCEGO

sumienne wykonywanie zadań

dbałość o powierzany majątek

wolontariusz jest odpowiedzialny za właściwe wykonanie porozumienia

ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe na skutek własnego działania

WOŁONTARIAT ZA GRANICĄ

Jeżeli porozumienie zawarte między korzystającym a wolontariuszem, dotyczy wydelegowania wolontariusza w celu wykonywania przez niego świadczeń na terytorium innego państwa, wolontariuszowi przysługuje prawo do świadczeń i pokrycia kosztów podróży i wypłacenia diety.

Jeżeli porozumienie zawarte między korzystającym a wolontariuszem, dotyczy wydelegowania wolontariusza w celu wykonywania przez niego świadczeń na terytorium innego państwa objętego konfliktem zbrojnym lub klęską żywiołową, wolontariuszowi przysługuje ubezpieczenie NN oraz ubezpieczenie kosztów leczenia

KSIĘGOWANIE KOSZTÓW ZWIĄZANYCH Z WOŁONTARIATEM

koszty ponoszone przez korzystającego na rzecz wolontariusza stanowią koszty działalności lub działalności statutowej korzystającego i należy je ujmować w ewidencji księgowej,

wartość świadczenia wolontariusza nie stanowi darowizny na rzecz korzystającego w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego oraz przepisów podatkowych.

PRZYKŁAD :

Zaprzyjaźniony z Fundacją Pomocy Młodzieży architekt, wykonał jako wolontariusz projekt architektoniczny nowej siedziby Fundacji. Wartość rynkowa tego projektu to koszt ok. 30 tys. złotych. Czy architekt może traktować swoją pracę jako darowiznę na rzecz Fundacji i odliczyć jej wartość w rocznym zeznaniu podatkowym?

ZWOLNIENIE OD PODATKU ŚWIADCZEŃ OTRZYMANYCH PRZEZ WOŁONTARIUSZY

Wolna od podatku dochodowego jest m.in. wartość świadczeń otrzymanych przez wolontariuszy od korzystających z tytułu:

składki na ubezpieczenie zdrowotne

ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków

ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Administratorzy danych zwolnieni są z obowiązku rejestracji zbioru danych przetwarzanych w związku z zatrudnieniem u nich, świadczeniem im usług na podstawie umów cywilnoprawnych, a także dotyczących osób u nich zrzeszonych lub uczących się (art. 43 ust. 1 ustawy).

**DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ.
ZAPRASZAMY PONOWNIE.**

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO
PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Fundacja BO WARTO
ul. Bluszczańska 15
00-712 Warszawa
www.fundaciabowarto.pl

www.wolontariat.org.pl

www.ngo.pl

www.pozYTEK.gov.pl